

KVALITET I NORSKE BARNEHAGER

– INFORMASJON OG SAMTYKKEERKLÆRING

To store barnehageundersøkelser skal gjennomføres i Norge denne høsten/vinteren der vi håper å vise hva god kvalitet i barnehagen er. Derfor trenger vi barnehager, barn og foreldre som gjerne vil være med å gi sine bidrag til en forståelse av hva en god barnehage kan være.

I dette skrivet får dere informasjon om prosjektene GoBaN (Gode barnehager for barn i Norge) og Blikk for barn – kvalitet i barnehagen for barn under 3 år (Searching for Qualities) som ønsker å bruke dere til forskjellige undersøkelser i perioden 2013-2017.

For å gjennomføre undersøkelsene er vi helt avhengig av at dere som foreldre/ansatte samtykker. Vi håper dere er positive til å bidra til at disse prosjektene når sine mål!

Sammen med denne brosjyren finner dere et skjema som må signeres der dere samtykker til deltakelse. Dette skjemaet skal leveres tilbake til barnehagen så snart som mulig, helst innen en uke.

Ta gjerne kontakt dersom dere lurer på noe! Dere kan også gå inn på våre hjemmesider for mer informasjon: goban.no og searchingforqualities.no

På forhånd tusen takk for at dere bidrar!

KORT OM PROSJEKTENE

I løpet av de siste årene har vi hatt en stor økning av barnehageplasser for de yngste barna i barnehagen. Vi har lite kunnskap om hvordan livet til de yngste er i barnehagen og Kunnskapsdepartementet har etterspurt mer kunnskap om hvordan kvaliteten er i norske barnehager, spesielt med tanke på de yngste barna. For å kunne gi alle barn i Norge et godt barnehagetilbud, er det nødvendig med kunnskap om barnehagers kvalitet, og sammenhenger mellom barnehagers kvalitet, organisering og barns utvikling, samt kunne beskrive det særegne for norske barnehager. Forskningsprosjektene ”Gode barnehager for barn i Norge” (GoBaN) og ”Blikk for barn” vil, på oppdrag fra Norges forskningsråd og Kunnskapsdepartementet, gjennomføre en større undersøkelse om kvalitet i norske barnehager og betydning den har for barna.

For å kunne gjennomføre undersøkelsen, er vi avhengige av å samarbeide med barnehager, barn og foreldre som er villige til å la oss få innsyn i deres hverdagsliv. På bakgrunn av dette henvender vi oss til dere med spørsmål om å delta i vår studie.

Undersøkelsen vil foregå i perioden 2013-2017 og prosjektene vil avsluttes innen 2018. For å få kunnskap om hvilken betydning barnehagens organisering og innhold har for barns senere skoleprestasjoner og yrkeskarrierer ønsker vi også muligheten til å kunne følge opp barna når de kommer inn i skolen. Det er også viktig å kunne se på barnehagens utvikling og endring over tid, spesielt med tanke på endringer i organisering og hvordan samspill endres mellom voksen og barn. For å kunne se på barnehagens betydning for senere skoleprestasjoner og yrkeskarriere og hvordan barnehagen endres over tid er det ønskelig å kunne lagre innsamlet data fram til 2053.

DEL 1: BARNEHAGEUNDERSØKELSEN: VURDERING AV BARNEHAGERS GENERELLE KVALITET, ORGANISERING OG SAMSPILLSKVALITET

Del 1 av undersøkelsen er felles for begge prosjektene. Her vil vi rette fokus mot barnehagers generelle kvalitet samt kvaliteten til de ansattes samhandling med barna. Denne delen vil basere seg på observasjon i barnehagen. Vi vil benytte oss av et kartleggingsverktøy som blant annet ser på barnehagens fysiske organisering, sikkerhet og tilrettelegging for lek og læring. For å få god kunnskap om samspillet mellom voksne og barn vil vi video-filme personalets samspill/samhandling med barna i ulike hverdagsaktiviteter, f.eks. voksenstyrt aktivitet, måltid, stell, utelek, i løpet av en barnehagedag. Videoinnsamlingen vil bli gjennomført av forskere i prosjektet og forskningsassistenter. Observasjonene gjøres i løpet av en dag. Vi ønsker også at deler av videomaterialet skal kunne benyttes i undervisnings-, forsknings- og opplæringsformål på en slik måte at det bidrar til å heve kvaliteten i norske barnehager.

DEL 2: BARNEUNDERSØKELSEN: OPPFØLGING AV BARN OG DERES FAMILIER

Del to av undersøkelsen er hovedsakelig rettet mot prosjektet "GoBaN". Deltakelse innebærer et foreldreintervju på omtrent en halv time. Intervjuet omhandler blant annet valg av barnehage, barnets utvikling, aktiviteter dere gjør hjemme, samt litt om foreldres yrkesvalg og sivilstatus. Det vil bli gjennomført to intervjuer med hver familie. Det første når barnet er mellom to og tre år, og det andre når barnet er rundt fire-femårsalderen. Intervjuene vil bli gjennomført av forskere og forskningsassistenter i prosjektet.

For å kunne se på hvilken betydning barnehagekvalitet og organisering har på barns utvikling og læring kommer vi til å foreta en enkel språkutviklingstest og en vurdering av barnas sosiale kompetanse. Språkutviklingstesten er leke- og lystbetont. Språktesten vil bli gjennomført to ganger, den første gjennomføres når barna er mellom to og tre år og den andre når de er omtrent fire og et halvt år.

Pedagogisk leder på barnas avdeling/base vil bli bedt om å fylle ut spørreskjemaer om barnas sosiale kompetanse i barnehagen. Spørreskjemaene vil bli fylt ut to ganger; første gang når barna er mellom to og tre år, og andre gang når barna er mellom fire og fem år.

Om ønskelig, kan du/dere se både språkutviklingstesten og spørreskjemaet knyttet til sosial kompetanse ved å ta kontakt med en av prosjektlederne.

DEL 3: DYBDEUNDERSØKELSER AV ASPEKTER KNYTTET TIL BARNEHAGERS HVERDAGSLIV

Del 3 vil bli gjennomført av begge prosjektene. Denne delen består av flere mindre dybdeundersøkelser som kun vil omfatte noen av barnehagene. Disse vil rette søkelyset mot ulike deler av hverdagslivet som for eksempel fysisk miljø, lek og samhandling mellom voksne og mellom barna. Enkelte av våre forskere vil også gjennomføre undersøkelser med noen få fokusbarn. Hvis dere og deres barn er aktuell for en dybdeundersøkelse, vil dere få egen informasjon om dette.

Det er allerede planlagt en del dybdeundersøkelser som vil bli gjennomført i perioden 2013-2016. En liste over disse finnes på internett: www.searchingforqualities.no og www.goban.no

Denne listen vil bli kontinuerlig oppdatert.

SAMTYKKE I Å DELTA

Dersom dere ønsker å delta signerer dere på en av de to vedlagte samtykkeerklæringene.

Samtykkeerklæring 1 gjelder foreldre som har barn som er født i 2011 eller i 2012 og som samtykker til deltakelse i alle deler av prosjektet, del 1, 2 og 3 (i de tilfeller deres barnehage og barn blir valgt ut til dybdestudie). Signering av samtykkeerklæring 1 innebærer også samtykke til oppbevaring av innsamlete opplysninger frem til 2053 og til at det kan tas kontakt med forespørsel om oppfølgingsundersøkelse. Vi ønsker å ha mulighet for å følge de samme barna over flere år frem til voksen alder. Når konkret det blir aktuelt med oppfølgingsundersøkelser er per i dag ikke fastlagt. Ved oppfølgingsundersøkelser vil dere få skriftlig informasjon med forespørsel om videre deltakelse.

I tillegg ber vi om deres samtykke til at opplysningene som samles inn, kan kobles mot opplysninger i andre registre som benyttes til forskning og er godkjent av Datatilsynet. Dette vil primært være data fra Nasjonal utdanningsdatabase, Registerbasert sysselsettingsfil, samt flytte- og bostedsdata, familie- og slektsdata, enten fra det sentrale personregister eller fra registre generert av SSB på grunnlag av det sentrale personregister.

Data-kildene er beskrevet i <http://www.ssb.no/a/mikrodata/>.

Samtykkeerklæring 2 innebærer samtykke til deltakelse i del 1 og del 3 (i de tilfeller deres barnehage og barn blir valgt ut til dybdestudie).

FRIVILLIGHET VED DELTAKELSE

Det gjøres oppmerksom på at å delta i undersøkelsen er helt frivillig. Dere kan når som helst trekke dere uten å måtte begrunne hvorfor, og dere kan takke nei til å delta i enkelte deler av undersøkelsen. Dere kan også be om å få innsamlede opplysninger slettet. Verken det å delta, ikke delta, eller det å trekke seg, vil få konsekvenser for dere. Vil dere vite mer om undersøkelsene, eller er det noe dere har lyst til å spørre om, ta gjerne kontakt med oss.

PERSONVERN OG SIKKERHET

Informasjon om dere (foreldre, barn, personale og barnehager) som registreres vil kun brukes slik som beskrevet i formålet med studiene. Alle opplysninger vil bli behandlet og lagret uten navn og fødselsnummer eller andre direkte gjenkjennende opplysninger. Det vil benyttes en kode som knyttes til dere. Det er kun prosjektlederne for de to prosjektene som har adgang til disse kodene og navneliste som kan spores tilbake til dere.

Alle ansatte i forskningsprosjektene har taushetsplikt, og databasen der svarene og opplysninger om barnehage, barn og familie registreres, behandles strengt konfidensielt og personopplysninger gis ikke ut til tredjepart eller andre registerdata.

Resultatene av studien vil bli publisert som gruppedata, uten at det enkelte barn, foreldre/foresatte eller ansatte kan gjenkjennes.

Datatilsynet har gitt konsesjon til prosjektene.

Prosjektledere Blikk for Barn

Professor Leif Hernes

Telefon: 2245 2264/928 91 326

E-mail: leif.hernes@hioa.no

Førstelektor Ellen Os

Telefon: 2245 2804/928 24 658

E-mail: ellen.os@hioa.no

Prosjektledere GoBaN

Seniorforsker Lars Gulbrandsen

Telefon: 924 83 241

E-mail: lars.gulbrandsen@nova.hioa.no

Førsteamanuensis Elisabeth Bjørnstad

Telefon: 2245 2055/951 62 017

E-mail: elisabeth.bjornestad@hioa.no

